الله جل جلاله

ديني لاربنود

لومړی ټوک

Ketabton.com

ژباړه [illegible]

دیپلوم انجنیر عبدالله هاشم خیل

2011

د پښتو کمپیوټری لیک او دیزاین:
ښاغلی حمیدالله هاشم خیل څاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د لیکونکې د اجازت منح دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

لومړی برخه

هغه کړه وړه چې ایمان بشپړوي په زړه کښې رښتیا ګڼل او باور کول او په ژبې ویل (اقرار)

سره عمل هم د ایمان شرط دی.

ښه او د خیر کار او نیک عمل د ایمان روښنایي

ده که نېک او ښه کړه وړه نه وي، نو ایمان ته زیان رسیږي او نیمګړی به پاتې وي.

ښه چارې او کړه وړه ډېر دي لکه: لمونځ ،

روژه، زکات، حج خیرات، قرآن شریف لوستل،

ښه او نېکو کارو ته د نورو پام اړول او له بدو

کړو وړو ځخه منع کول، د مور، پلار او ښوونکي

درناوي، د جمات، مدرسو او ښوونځیو جوړول

او زده کړه په کښې پیل کول، تږي او لوږي ته

اوبه او ډوډی ورکول او داسې ډېر نور ښه او نېک کارونه چې ایمان بشپړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دینی پوښتنې او ځوابونه

پوښتنه: د چا بنده یې؟

ځواب : د الله تعالی (ج) بنده یم.

پوښتنه: چا پیدا کړی یې ؟

ځواب : الله تعالی (ج) پیدا کړئ یم.

پوښتنه: د چا په امت یې؟

ځواب : د محمد مصطفی (ص) په امت یم.

پوښتنه: د چا په ملت یې؟

ځواب : د ابراهیم خلیل الله په ملت یم.

پوښتنه: د چا په مذهب یې؟

ځواب : د امام صاحب په مذهب یم چې نعمان

نومېده او په ابوحنیفه مشهور دی.

پوښتنه: اسلام څو بنسټونه لري؟

ځواب : د اسلام بناوې یا بنسټونه پنځه دي.

۱ـ کلمه ۲ـ لمونځ ۳ـ روژه ۴ـ زکات ۵ـ حج

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ـ کلمه طیبه:

د الله (ج) نه سوا بل معبود نشته محمد (ص) د الله (ج) رسول دی.

هر مسلمان باید دغه کلمه په ژبه ووايي او په زړه باور وکړي. باید په دې باور ولرو چې الله (ج) یوه دئ، هیڅ شریک او سارى نه لري.

دویم ـ لمـــونځ:

حضرت محمد (ص) فرمایلي دي چې: لمـــونځ د دین ستـــن ده، که څوک یې تینګ کړي نو دین یې ټینګ کړ او که پرېښودل شي نـو دین یې ویجاړ او ړنـــګ کـــړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر مسلمان د ورځې پنځه وخته لمونځ فرض دی

چې هغه دا دي:

۱ـ دسهار لمونځ:

چې څلور رکعاته دي. لومړي دوه رکعات يې

سنت او دوه رکعات نور يې فرض دي.

۲ـ د ماسپښين لمونځ:

چې لس رکعات دي. لـــومړي څـــلور رکعات

سنت، څلور فرض، او وروستي دوه رکعات بيا

سنت دي.

۳ـ د مازيګر لمونځ:

چې څلور رکعـــات فرض دي.

۴ـ د ماښام لمونځ:

چې پنــځه رکــعات دي.

لومړي درې رکعات يې فرض او وروستي دوه

رکعات سنت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ـ د ماخستن لمونځ:

ماخستن لمونځ: چې نهه رکعات دي.
لومړي څلور رکعات يې فرض او دوه رکعات
سنت او وروستي درې رکعات يې وتر واجب دي.

دريم ـ روژه:

روژه په هر هوښيار مسلمان باندې چې ځواني ته رسېدلئ، ژنی (بالغ) او جوړ وي فرض دئ چې د روژې ټوله مياشت روژه ونيسي.
روژه د پرشمي نه وروسته د روڼ ګهيځ څخه تر لمر لويده يا ماښام لمونځ پورې نيولئ کيږي. د مسلمانانو سپيڅلی کتاب قرآن شريف لومړيني آيـــتونه په همدې مياشت کښې حضرت محمد (ص) ته د الله (ج) لخوا نـــازل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم ـ زکات:

زکات څښتن تعالی (ج) پر مسلمانانو فرض کړئ دئ. په خلکو کښې داسې کسان شته چې د خواړو او جامو د اخيستلو وس نه لري او يا ناروغه وي خو د درملو وس يې نه وي.

خو ددې خلــکو تر څنګ داســې کسان هم شـته چې روپی او شتمني لري او بايده ده چې دوی د بېوزلو او بې وسو سره مرسته وکړي څو هغوی هم هوسا او سوکاله ژوند وکړائ شي.

پنځم ـ حج:

هر وسمن مسلمان بايد د خپل عمر په اوږدو کښې يو ځل مکهٔ معظمې ته لاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرآن کريم

قرآن کريم د مسلمانانو د اسماني او سپيڅلي کتاب نوم دئ چې د الله (ج) له خوا پر محمد (ص) د جبراييل (عليه السلام) په واسطه نازل شوئ دئ.
قرآن کريم دېرش پارې او يو سلو څوارلس سورتونه او ۶۶۶۶ آيته لري. قرآن کريم په درويشتو کالو په موده کښې نازل شوی دی. قرآن شريف الله (ج) د انسانانو د لارښووني له پاره راليږلی دی.
مسلمانان په قرآن کريم ايمان او باور لري.
د قرآن شريف لوستل ډېر ثواب لري. ټولو مسلمانانو ته ښايي چې د قرآن کريم لوست وکړي.

پوښتني:

۱ـ قرآن کريم پر چا نازل شوی دی؟

۲ـ قرآن کريم څو پارې، څو سورتونه او آيته لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويې ګناوې

لويې يا کبـــيره ګـــناوې ډېرې دي خو موږ يې ګرانو زده کوونکو ته څو د بيلګې په شان وړاندې کوو،

لکه:

ـ څوک وژل

ـ زنـــا کـول

مسکرات لکه شراب، چرس، اپين، هيروين او نور نيشه لرونکي څيزونو چښل او څکول

ـ غلا کـــول

ـ پر چا پړه اچــول

ـ په دروغو لوړه (قسم) خوړل

ـ د چا مـــال خــوړل او پــټـــول

ـ سود خــوړل او سود ورکــول

ـ د يــتيــم مـــال خـــوړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د مور او پلار خبرو ته سر غړول

ـ بډې اخيستل او يا بډې ور کــــول

ـ په چا کودې او سحر کول او يا زده کـــول

ـ د ښځې سرغــــړونه د مېـــړه خــبرونه

ـ جــواري (کېمار) وهـــل

ـ بې ځايه او چــټي لګــښت او اسراف کــول

ـ په امانـــت کښې غـــبن کـــول

ـ چوغلي يا دوو تنو يا ډلو تر منځ د نفاق اور بلول

ـ د الله (ج) د پيرزوينې او رحمت نه نااميد کېدل

ـ د ښځې او مېړه تر منځ پسات اچول

ـ پرته له شرعي عذر څخه روژه نه نيول

ـ په تله (ترازو) او تللو کښې لږوالی او ناسمي کول

ـ د زکات فرض کېدو سره زکات نه ور کول

ـ د پاک الله (ج) د عذاب څخه نه ډارېدل

ـ له ځانه دروغ او ناسم حديث وايل اوداسې نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور آسمانی کتابونه

موږ په دې باور لرو چې د انسانانو د پیدایښت سره سم له حضرت آدم (علیه السلام) نه د حضرت محمد (ص) تر وخته پورې د الله (ج) له لوري د انسانانو د لارښوونې له پاره آسماني کتابونه رالیږل شوي دي، چې خلک یې ولولي او په احکامو یې عمل وکړي.

او ددې کتابو په رڼا کښې ژوند وکړي او ایمان پرې ولري. او هغه دادي:

۱ـ تورات په حضرت موسی (علیه السلام)

۲ـ زبور په حضرت داود (علیه السلام)

۳ـ انجیل په حضرت عیسی (علیه السلام)

۴ـ قرآن شریف زموږ په پیغمبر حضرت محمد(ص) باندې نازل شوی دی.

قرآن شریف وروستی اسماني کتاب دی، تر دې بـل اسماني کتاب نه دی نازل شوی او نه به تر کیامـته (قیامته) پورې نازل شي، ځکه چې حضرت محـمد (ص) وروستنی پیغمبر دی. تر هغه وروسته بل هیڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيغمبرنه ليږل کيږي چې آسماني کتاب ور باندې نازل شي.

قرآن شريف يو بشپړ کتاب دی. په دې کتاب کښې د ټولو انسانانو ديني او دنياوي ښـيګـڼې د کيامت تر ورځې پـورې په نـظر کښې نيـول شوي دي او د انسانيت ټولو غوښتنو ته په هر وخت او مهال کښې ځواب ورکوونکي دی.

د قرآن شريف نازليدو څخه وروسته د عمل په ډګـر کښې يوازې او يوازې په قـرآن کـريم باندې عـمل کـيږي.

پوښتنې:

۱ـ اسماني کتابونه څو او کوم دي؟

۲ـ قرآن شريف کوم پيغمبر ته نازل شوی دی؟

۳ـ وروستنی اسماني کتاب کوم دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرض

فرض هغه دی چې ادا کـــول يې په هـــر مسلمان لازم دي، کـــه څوک فرض نه ځان وغړوي نو کافر کيږي، که څوک پـــرته له شرعي عذر نه هغه پريږي فاسق دئ او مستحق د عذاب دی.

فرض دوه ډوله دي:

۱ـ فرض عين

۲ـ فرض کفايه

واجب

واجب هغه دي چې مرتبه يې له فرض نه لـــږه او ادا يې ضروري وي. د واجب منکر نه کافر کيږي څوک چې واجب پرته له کوم عـــذر څخه پريږدي فاسق به وي او مسحق د عذاب دئ.

سنت

سنت هغه چـــار ته وايي چې هغه خــــپله حضرت محمد (ص) او خلفای راشدين رضي‌الله‌عنه کړي وي او يا په کولو يې حکم کړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دوه ډوله دي:

۱ـ موکده سنت،

۲ـ غیر مؤکده سنت

۱ـ مؤکده سنت:

هغه دي چې حضرت محمد (ص) هغه کار ارمیش کړي وي او یا حکم یې کړی وي چې هغه کار ارمیش وشي، او پرته له مجبوري هیڅکله حضرت محمد (ص) هغه کار پریښودلی نه وي.

۲ـ غیر موکده سنت:

غیر موکده سنت هغه سنت دي چې حضرت محمد (ص) کله ـ کله کړي وي او یا کله یې پرېښودلي وي. پرته له کوم عذر نه غیر مؤکده سنت ترسره کول اجر دی، او ډېر پرېښودل کېږي یې ګناه یا وبال نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

حـــرام هغه چار يا کار دی چې په شــرع کښې مـــنع وي. کوونکي يې پرته له عـذر څخه فاسق او مستحق د عذاب دي.

ديني خبرې او احاديثو څخه

وايي:

مسلمـــان هغه ده چې پـــه ژبـــه او لاس مسلمـانان وژغوري. ياندې(يعنې) په ژبه او لاس يې مسلمان ته آزاد ونـه رسيږي.

وايي:

د منافق دا درې نخښې دي.

- چې خبرې ګوي نو درويغ وايي.
- چې ژمنه وکړي پرې وفا ونکړي او د ژمنې او هوکړې خلاف کار وکړي.
- په امانت کښې غبن او درغي يا خيانت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

په تاسې کښې ښه هغه دی، چې قـرآن شريف لـــولي او نورو ته يې ور زده کوي.

وايي:

پاک خـدای(ج) تاسو هستي، شتمني او مخونو ته نه ګـوري. د تاسې زړونـه او د تاسو اعمــالو ته ګـوري.

وايي:

حضرت محمد (ص) وايلي دي چې چوغلګر يا خبرغل (غمار) به جنت ته ولاړ نشي.

وايي:

ښتميري(غـيبت) يا د چا په الـونيا کښې يا د چا پسې شا د هغه عيب ويل د خپل ورور غوښنه خـوړل وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

حيا د ايمان څانګه او نخښه ده.

وايي:

املک لسانک (تــرمــزي): خـــپلــه ژبه وســـاته.

وايي:

هـــــرشی چې نشه ولــــــري حـــــــرام دی.

وايي:

د جنت کلـــي (کونجي) لمونځ ده او د لمونځ کلـــــي پــــاکـــــــي ده.

وايي:

د غـــاښو مينځل په مسواک د خـولې پاکـــي ده او د خدای (ج) رضـــــا مندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

رخه (کينه يا حسد) ښځه تېښته وکړئ ولې چې رخه د انسان نـيـکي داسې خــوري لکه چې د اور لــمـبې لرګي خوري.

وايي:

د پنــځه وخت لمــونځ كــولو سـره په خدای (ج) د ګناهونو بخښنه وکړي.

وايي:

پـــه حـــديــث شــريف کښې راغــــلي چـــې پـــه كيـــــامـــــت کښې به لـــمړني پوښـــتــــنې دا وي:

ـ ټول عـمر دې په څــه شان تـــېر کـــړ؟

ـ له دين ښځه چې تاتــه كــومه زده كړه او پوه تـر لاسه شوې وه په هغه دې څــومــره عمل وكـــړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هستي او شـــتمني دي په څــــه شـــان لاس تـــه راوړه ، څرنـــګـــه او چـــېرته دي ولـــګـــوله؟
- له ځان څخه دي څــه كـــار واخـــــيست، يانـــدې (يعنى) د ځان غــــړي دې په كوم اعـــمالو او كـړو وړو بوخـــــت ســـــاته؟

وايي:

څوک چې غـــلـــتول او تـــګماري كـــوي، هغه زموږ نه ده، يانديې كه څوک د كوم څـــيز په خرڅـــلاو، او يا په مامـلو كښې مسلمان غلتوي او تـــګـمـاري ورسره كوي نو د مسلمانانو له تولنـــې څخه وتـــلـئ ده.

وايي:

حضرت محمد(ص) فـــرمايلـــي دي چې: رښـــتيا وايي او رښتيا وايل د نېكي لارښـــوونـه ده. رښـــتيا او نيـكي دا دواده مســــلمـــــان ته د جنت زيـــرى ور كـــوي.

د درويغـــو نه ليرې ګـــرځى ځـــكه چې دروغ وايـــل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـدې لارې لاربښـوونه کوي. درويـغ او بدي دا دواړه مسـلمـان دوزخ تـــه وړي.

وايي:

په حـديـث شـريـف کښې راغـلـي دي چې په راتـلـونـکي زمانه کښې به د مېرمنو جامې هـڅې په نـوم وي او په ربښـتـيـا به دوی بـرمـنـډې وي. داسې ښـځو ته به جنـت کښـې ځـای نـه وي، او نـه بـه د جنـت خـوشـبـويـي تـرلاسه کـړي.
(يانـدې مېرمنـې دومره نری او لنـډه جامه اغـوندي چې ځـان يې ځـرګـنديږي. ځـرنګـه چې په دې زمانه کښې په سترګو ليدل کيږي.)

وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت محمد(ص) وایـلي وي چې هر څوک پرته د پاک خدای (ج) څخه په بـل شي لــوړه (قسم) وکړي، نو کــفر او شــرک یې وکـــړ.

په دې زمـــانه کښې ځـینـې روږدي دي چې د چـــا په سر یا په ځـــان لـــوړه کــــوي چې دا ناروا ده.

که چـــا په تــبروتـــنـــې سره داسې لــوړه وکـــړه نو سمـــدلاســـه به کــلمــــه وايي.

وايي:

حضرت محمد(ص) وایــلي دي چې:

څــوک چې کمـینـي، بې کـبري او لـږ نو سي کـوي نـو الله(ج) به لــوړه مــرتـبه ور په بــرخه کــړي او څوک چې لويـــي، غـرور او ځان لـوړ بـولي نو اور مـيـږيې ماتــيـږي، یاندې خــوار او رســوا به شي.

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه برخه

د ځان پاکی

پاکي ډېر ښه کار دی. د لاسو، پښنو، ویښتو او تول ځان مینځل او د جامو پاکوالی ډیرې ګټې لري. پاک کوچنیان تل روغ او د هر چا خوښ وي.

څوک چې ځان او کالي پاک ساتي خدای تعالی (ج) تري خوشحالیږي.

که د چا ځان او کالي پاک نه وي په ډول ـ ډول ناروغیو اخته کیږي او لمونځ یې هم نه کیږي.

د لمونځ له پاره اودس کول دیني او روغتیایي ښیګڼې لري. له همدې کبله پاک والی د ایمان یوه برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه هـر چاته په کـار دي چې ځان، جامـــې او د استوګنې ځای پاک وساتي.

موږ ته په کـــار ده چې د ډوډی تر خـــوړلـــو وروسته خوله او غـــاښونه ښه ومینځو. سهـــار او ماسخـــوتن مسواک یا د غـاښونو برس وهل هېر نـکړو، ولې چې دا کـــار ډېره ګـــټـــه لـــــــري.

د ځان ډېـرې نـاپاکې بـرخې په اودس سره پاکیږي.

موږ مسلمانانو ته ښایـــي چې د پاکـــي په هکـلـه ډېره پامـــلـــرنه ولـــــرو.

پوښتنې:

۱ـ پاکـــي څه ګـــټې لري؟

۲ـ د پاکي په هکـلـه خدای(ج) څه وایلـــي دي؟

۳ـ څوک چې پاکـــي نه کوي نـــو لمـونځ یې روا کیـــږي او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور او پلار د حقوقو پیژندنه

مور او پلار په موږ ډېر حق لري. مور او پلار زموږ د پیدایښت سبب شوي دي، که مور او پلار نه وای نو موږ به هم نه وای پیدا شوي.

کله چې موږ وزیږیدو، نو ډېر کمروزي وو او په هېڅ نه پوهـــــېدو.

مور راته خپلې شـــبدې راکولـې، پلار راته جامــې او خواړه برابرول.

مور او پلار دواړو هــر ډول ستونــزه يې ګالله، تر څو چې زموږ ښه پالنه او روزنه وکړي. مور او پلار موږ ښوونــځي ته لیــږي، تر څــو په ښوونځي کښې لیک، لوست او ښه کـــارونه زده کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې مور او پلار موږه سره دومره نیکي کوي، نو پر موږ ښایي چې د مور او پلار خدمت وکړو. له هېڅ خبرې ځخه يې سر ونه غړوو، او د دوی په وړاندې داسې کـارونه ونه کـړو چې دوی پـرې خپه کيــږي.

که مور مو بــودۍ او پلار مو بـوډا شي بايــده ده چې داسې پالنـــه يې وکـــړو لکه څنګه يې چې په کوچنـي توب کښې زموږ پالـــــنه کـــوله.

خــدای پـــاک په خـــپل کتاب قـــرآن شريف کښې او پيغمبر (ص) په خپلو احاديثو کښې په وار ـ وار موږ ته امر کړئ دئ چې: د مـور او پـلار سـره مـو ښـه او نيکي وکـړئ او دوی سره په درنـــاوی چلـند کـوی.

د پاک خدای(ج) رضا د مور او پلار رضا سره نغښتې ده او د پروردګار ناخوښي د مور او پلار ناخوښي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي چې د دوی، رضـامنــدي تــرلاسه شي، او هېڅ وخت د دوی بې مختوب (بې لحاظي) ونکړو.

موږ به زيار وکــاږو چې د پلار او مور د زړه ساتــنې سره د خدای(ج) او حضرت محمد(ص) امــــر پر ځای کـــړو.

* * * * * * * *

Moschee von Medina

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرانو د حقوقو پیژندنه

مونږ بایده چې هــر کله او هــر وخت کښې د مــشرانو خیزمت او درناوی وکړو.

کله چې مــونږ د مشرانو سره مخامخ کیــږو بایــده ده چې سلام ورته واچوو. هــر کله چې مشــران خــبرې کوي، بایده ده غلي او چوپ کښینو او خـــبرو ته یې غوږ ونیسو، او که مــونږ د مشرانو په وړاندې خبرې کـــوو بایـــده په ادب سره وغـــږیـــږو.

که مشران کــوم ښه کار راته وښیي بایــده چې په ښه ډول یې ســـرته ورسوو.

زمونږ پیغمبر ﷺ وایلي دي چې:

" د خپلو مشرانو درناوی وکوی "

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې:

- **د مور او پلار حقوق کوم دي؟**
- **خدای پاک د مور او پلار د حقوقو په هکله څه وايلي دي؟**
- **د ښوونکي حقوق څه دي؟**
- **کله چې د مشرانو سره مخامخ شو بايده څه**
- **وکړو؟**
- **زمونږ پيغمبر ﷺ د مشرانو په هکله څه وايلي دي؟**

* * * * * * * *

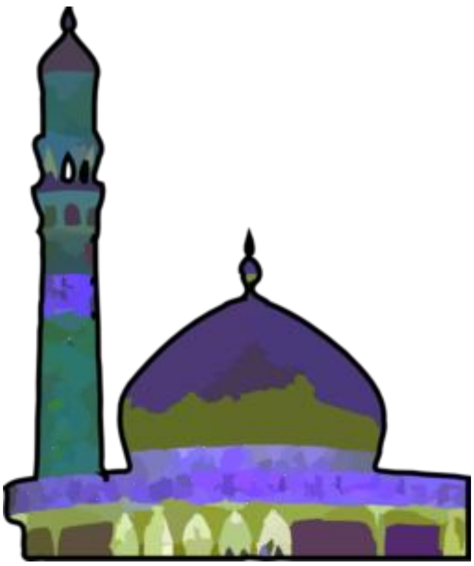

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوړلو او څښلو ادبونه

کلــــه چې د ډوډی په خــــوړلــــو پیل کوو، نو لــومړی لاسـونه پــــریمینځو او بیا ســم کښینو.

بسم الله الر حمن الر حیم بــه ووایو او په ښی لاس به په ډوډی خوړلو پــیل وکــړو او له خپلې مخې څخه به خــوړو. د بل چا مخې ته به لاس نه ورغـزوو.

د ډوډی خــوړلو په وخت کښې به وړې وړې مــــړی پــورته کوو او ښې به یې ژویـو. په خوړلـو کښې به چالاکــي نه کوو او چــاته به ځیر ځیر نه ګورو، او یــوې خوا او بلــې خــواته به هم نه ګورو د ډوډی د ژوولـو په وخت کښې به د خولې زیاتـو وازولـو څخه ځان ساتــــو.

خپل غــاب کښې به خواړه نه پریـــږدو او ټول بایــده چې وخــوړل شي چې دا ډیــر برکت او ثواب لري.

ډوډی په کـښیناستـلو او پرته له کبر او لویي په ډیر کمـینــي او عــاجـزي سره وخــوړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ډوډی لــړه وي نو دومـــره به خورو چې نورو ته هـم ورسيــږي. کلـــه چې د ډوډی خـــوړلو په وخـــت کښې ټـوخی او يا پــرنجی راشــي، نو ښايـي چې مــخ بلې خــوا ته واړوو.

خجور، مېلوه(انګور) پټاسې او داسې نــور که په ډلــه کښې خوړل کيږي نـو پـوه يـوه دانه وخـوړل شي.
دوه دوه او پــه يـوه وار ډيـر خوړل د وړ ستــرګي او سراښتوب نخښه ده.
ډوډی په کـښـيـناسـتـلـو وخـورئ چې په دې کښې خـير او برکت ده. په خـــواړه کښې زيـــاتـی او اصراف مه کوئ. له ډوډی خـــوړلـــو وروسته خدای(ج) شکر پر ځای کړئ.
د مېلمه ښه کور به شئ او د هغه ښه ميلمه پالنه وکړی. ترهغه د ړينګي (دسترخان) څخه مه پورته کيږئ تر څو چې مېلمه موړ شوئ نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک مور شوئ هم وي خو د مبلمه له پاره باید چې لږ لږ لاس ووهي، تر هغه چې مبلمه پاى ته ورسيږي.

له مريدو څخه وروسته بايده چې (الحمدلله) ووايو. خوله او لاسونه مو پاک پريمينځو او په لاس څپوڼي يې وچ کړو.

د څښاک له پاره بايده ده چې د څښلو لوښي پاک وي. څښاک په يو وار مه څښئ او غوړپ غوړپ وڅښي او څښاک نه وروسته (الحمدلله) ووایاى.

که مبلمه له تاسو نه خداى پاماني اخلي، نو د کور تر ور پورې د مبلمه بدرګه کول سنت دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښښناستلو او تللو ادبونه

داسې ښښناستل او پښې غزول چې په ښې بې پردګي وي او ځان لـوخ وبریـښې مـنع ده او وبال لـري د مشرانـو په لـور پښې غـزول او له دوی څخه بـر ښښناستل بې ادبي ده.

لیاره ښې په کبر او لـويي او ځان ښودنې سره تـګ مه کوئ. د تګ په وخت ښې بـه له مـشرانـو څخه وروسته ځو، او کله چې د مشرانو سره مخـامخ شو نو بايده ده چې سلام ور باندې واچوو. په لارې د تګ په وخت ښې بايـده چې د نـورو لارو يـو په خـوا ښې په اتيات (احـتياط) سره تير شو او په ځنګ يې ونه وهـو.

په لور غږ به نه غـږيږو. په لارې به خـوراک نه کوو، ناپاکه او زيانـمن ځيزونه به په لاره ښې نه غـورزوو. که په لاره ښې کوم زيانمن ځـيز ووينو بايده چې د لارې نه يې لـيرې کـړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــله چې په لارې ځـــو بايـــــده چې پـــه ارام ډول شو.

پوښتنې:

- مونږ کور کښې څه شان ته کښېنو؟

....

- په لاره کښې خوراک وکړه که نه؟

....

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلام د اچولو يا سترِی مشی ادبونه

سلام اچـول د مينې او محبـت زياتـبـدل دي. سلام اچول پېژند ګلوي پسې اړه نلري او هـر مسلمان ته سلام واچوی. هر څوک چې په سلام او سترې مشي کښې د مخه شي، زيات ثواب ترلاسه کوي.

سلام اچـول سنت دئ او ځواب ورکـول يې واجب دئ. که د سلام ځـواب له سلام څخه په زياتـو ښو کلمو ور کړل شي، ثواب لري، لکه د (السلام عليکم) ځواب په (وعليکم السلام ورحمة الله) سره.

د خـبرو پـيل کـولو څخه ړومبئ بايده چې سـلام واچول شي. ړومبئ سلام اچـول ډېر ثـواب لري. سپور به په پـلي (پياده) لاروي، ولاړ به په نـاست، کشر به په مشر او لږ خلک به په ډېرو خلکو سلام اچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ګـڼو کسانو څخه یو کس سلام واچــوي د نورو له پـاره هم بسیا کوي. په همـــدې ډول که له ګـــڼـو خـــلکو څخه یـــو کس د سلام ځـــواب ور کړي پـــاتې کسانو ته د ځواب ورکـولو اړتـیا نشته. کلــه چې خپل کور ته ننــوزئ، نو د کـــور پر غـــړو بایـده چې سلام واچــوو، ځکه چې په سلام اچــولو کښې زیات برکت وي.

که کلــه د بل چا کورته نـــنو تلو، نوله نـــنو تلو څخه ړومبۍ بـــــایـد سلام واچـــوو، ځـــکه چې سلام د پـیژند ګلـــوی او اجازې اخیستلو یوه ښه لاره ده. که د خلکو کـومې غـونـډې ته ورشو باید سلام وربـانـدې واچــوو، او کــله چې بــېرته ور څخه رسخــتیږو نو د وروستي ځل له پاره هم باید سلام واچوو.

خدای پـــاک په قـــرآن شریـــف او پـیغـمـــبرﷺ په احـــادیـــثو کـــښې د ســـــلام زیـــات اهـمیت بیـــان کړئ دئ او ځای په ځای یې د سلام ادبونه ښــودلـــي

دي. سلام مينه زياتوي او رخه (كـــينه)، كـــركه او بد ايسيدنه (بد بيني) له مينځه وړي.

نو موږ زده كـــوونكو ته په كـــار دي چې هـــر وخت د سلام ادبونه په پام كښې ولـرو او هېڅ وخت يې هـــير نه كړو.

پوښتنې:

- سلام بايد د چاله خوا په چا باندې واچول شي؟

....

- په سلام اچـولو كښې كـومې ګټې نغښتې دي؟

....

السّلام علیکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمبل (غسل) بیان:

د غسل مانا (معنی) لمبل دی مګر د لمبلو په شریعت کښې یوه ځانګرې لیار ده.

ځان د جنابت او ناپاکې څخه په لمبلو سره پاکیږی.

د لمبلو (غسل) لاربنودنه دا ده چې لمړی به دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې وینځی بیا استنجی وکړی او د بدن نه ناپاکي لرې کړی. بیا به اودس وکړی او په ټول ځان او به واچوی او ځان ومښی. بیا په ټول ځان درې ځــــلې اوبه وبهــوی.

بیا اوبه ورغړوی (غرغره) کړی او پیزې ته اوبه واچوی.

د لمبلو فرضیات:

۱ ـ د اوبو رغړول (غرغره کول)

۲ ـ پیزی ته اوبه اچول

۳ ـ په ټول ځان اوبه بیول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمــبلو سنـــتونه:

۱ ـ دواره لاسونه د مړوندونو پورې مينځل

۲ ـ استـــنجی کــول

۳ ـ د لمبلو (غسل) نــيت کــول

۴ ـ اودس کول

۵ ـ په ټول ځان درې ځلی اوبه بيول

اذان

اللّٰهُ اَکـبـر اَللّٰهُ اَکـبـَر

اللّٰه پاک ډيرلوی دی ـ اللّٰه پاک ډيرلوی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَللّٰهُ اَکـبـَر اَللّٰهُ اَکـبـَر
اللّٰه پاک ډیرلوی دی ـ اللّٰه پاک ډیرلوی دی

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلَـه اِلاّاللّٰه

ګواهی کوم چې د اللّٰه نه سوا بل معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلَــهَ اِلاّاللّٰهُ
ګواهی کوم چې د اللّٰه نه سوا بل معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحَـمّد رَسُـولُ اللّٰه
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د اللّٰه رسول دئ.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحَـمّد رَسُـولُ اللّٰه
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د اللّٰه رسول دئ.

حَـيّ عَـلی الصّـلوة ـ حَـيّ عَلَـی الصّلوة
راشی مانځه له ـ راشی مانځه له.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حَيّ عَلَى الفَلاح ـ حَيّ عَلَى الفَلاح
راشی د خلاصی طرفته ـ راشی د خلاصی طرفته

اَللّٰه اَکبَر اللّٰهُ اَکبَر
اللّٰه ډير لوی دئ ـ اللّٰه ډير لوی دئ

لااله الاّ اللّٰه
نشته بل معبود مګر يو اللّٰه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اودس اودنه (ترتیب)

لومړی: استنجا

دویم: بسم الله الر حمن الر حیم
د اودس په وخت کښې وایل.

دریم: لاسونه تر مړوند پورې درې ځلې
پریمنځل.

څلورم: د خولې پریمینځل درې ځلې.

پنځم: پېزې ته درې ځلې اوبه رسول او سونړول.

شپږم: د مخ پریمینځل د بنې غوږ پوڅکی نه تر
کین غوږ پــوڅکی پــورې ، او د تندي
ویښتانو څخه تر زنې پورې درې ځلې.

اووم: د لاسونو پریــمینځل تر څنــګل پورې هر
یو درې ځلې چې لـومړی ښی لاس او بیا
کین لاس به پریمینځل شي، څــرنګه چې
اوبه به د لاس ورغـوي نه څنګل خـواته
بهیــږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم: د سر ، غاړې ، غوږ وښوڅو او ږيرې مسح کــول.

نهم: د پښــو پــريمـينځل تر ښنـګرو پــورې، چې لــومړی ښی پښه او بيا به کيــڼه پښه هــره يوه درې ځلې پريـمـينځـل شي.

* * * * * * * * *

اودس کول

د اودس ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيمم

چـــيرته چې اوبه نه وي او يا د اوبو كـــارول زيان يا ضـــرر ولري، نو په داسې حالـــت كښې تيمم كـــول د اودس ځاى نيـــــسي. څـــرنګه چې د ځان پاكـــي په اودس او پريـمينځلو سره كيداۍ شي، خو همداســې په تيمم هم ځان پاك او لمونځ روا كيږي.

د تيمم لاربنوونه:

لومړى به دواړه لاسونه په پاكه ځمكه ووهل شي او بيا به پر مخ ومښل شي. (كه چيرې لاسوپسې خاوره خښنه شوي وي نو هغه دې تک وهي) بـيا به دواړه لاسونه پرځمكه وهي او دواړه لاسونه به تر څـنګل پورې داسې ومـــښي ترڅو چې هـــيڅ ځـاى د مسح څخه پاتې نشي. كه ګـــانه په لاس كښې واري، نـــو هغه وكـــاږي او يا مخ ته او يا شـــاته يې كړي. ځاى

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په ګــــوته ومښي او د لاسو ګوتې به خـــلال کړي خو ږيــــره به نه خــــلال کـوي. پــــر هر شي چې د ځمکې له جنس څخه وي تيــمم جايـــز ده که اوم وي يا پوخ چې ګــرد ورباندې پـــروت وي که نه لـکه د ګچ ډبره، ديوال او د کودرو لوښي او نور.

په ايـــره تيمم جايـــز نه ده. په نورو څـيزونو چې د ځمکې له جنس څخه نه وي او پـر هغوی دوړي او ګرد وي تيمم جايز ده.

****

د تيمم لارښوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نارینه او ښځینه لمونځ توپیر

د نارینه او ښځمنو تر منځ د لمونځ توپیرونه دا دي:

۱ ـ د تحریمه تکبیر (الله اکبر) په وایلو سره نارینه دواړه لاسونه تر غوږو پورې پور ته کوي او ښځمنې لاسونه تر مټو یا اوږو پورې پورته کوي.

۲ ـ نارینه خپل لاسونه د نامه غوټې تر لاندې تړي او ښځمنې په ټټر باندې.

۳ ـ نارینه باید چې د ښي لاس وړه ګوته او بټه ګوته د کیڼ لاس تر مړوند کړۍ کړي. ښځمنې د ښي لاس ورغوی د کیڼ لاس په سر کیږدي.

۴ ـ نارینه په رکوع کښې دومره ټیټ شي چې سر د ملا سره برابرا وسیخ وي. ښځمنې دومره رکوع ته ټیټي شي چې لاسونه یې ټوټکې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسیږي.

۵ ـ نارینه رکوع کښې د لاس ګوتې پر ټوټکې پرانیستي ایږدي. ښځمنې په تړل شوو ګوتو سره ټوټکې نیسي.

۶ ـ نارینه په رکوع کښې ځنګل د ځنګ نه لیرې نیسي. ښځمنی به ځنګل ځان یا ځنګ ته نږدې نیسي.

۷ ـ نارینه په سجده کښې خیټه له ورون یا ادوم څخه، اولیچ له ځنګ نه لیرې وساتي خو ښځمنې به سره جوخت نیسي.

۸ ـ نارینه په سجده کښې د پښو په ګوتو به پر ځمکه ځان کلک نیسي او ښځمنې به دواره پښې د ښي له خوا د باندې کاږي.

۹ ـ نارینه په قعدې کښې ښی پښه سیخه ونیسي او پر کیڼه پښه کښیني. ښځمنې به دواړه پښې ښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ته د باندې وکاږي او کښېني.

۱۰ ـ ښځمنې به په هر وخت او هر حالت کښې به ورو غږ سره د لمونځ قراَت کوي او نارينه به په ځينې حالاتو کښې د لمونځ قراَت په لوړ غږ سره چې وجب دئ او ځينې حالاتو کښې جايز دی.

****

د نارينه او ښځينه لمونځ توپير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

لمونځ

لمونځ

نیت:

نیت د زړه ارادې ته وایـــي، او ژبــې ســره هــم نیت کــول ښه دئ، د پـــاره ددې چې زړه او ژبـــه دواړه سره یوشي. لکه د مــازدیگر لــمونځ نیت چې په ژبه داسې وویـــل شي.

نیت کــوم د زړهٔ د خلاصــه چې وکــړم څلور رکعاته فرض لمـــونځ، په دې وخت د مازدیگــر خاص خدای لره، مخ مې د کعبې شریفې په لــورې الله اکــبر. که امام پسې لمــونځ کــوي، نو په نیت کښې وویـــل شي چې: (په دې حاضر امام پسې)

لمونځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکبیر تحریمه: الله اکبر (الله ډیر لوئ دی)

الله اکــبر ووئیلــو سره دې دواړه لاســونه غــوږونو پــورې (او ښځې دې اوږو پورې) او چت کړي، او د نامـــه لانــدې دې داسې وتـــړي چې د ښي لاس وړه ګوتې او غټه ګوتې نه دې کړی جوړه کـــړي او د کـین لاس مـړوند دې پرې ونیسي، ښځمنې به دښـي لاس تلیٰ یا ورغوی د کین لاس د پاسه په تټر کیږدي.

ثنا: بیا دې لاندینې ثنا ووایې:

سبُحَانَـك اللهُمَ وَبِـحَـمـُدِكَ وَتبَارَكَ اسمُكَ وَتَـعَالَـی جَـدُكَ وَ لاَاِلَــهَ غَـیـُرُكَ.

ژباړه:

ای خُمـــالله ستا ذات پاک دئ، تهٔ د صفـت لایق یي ستا نوم دبرکت دئ او ستا لــویی ډیــره لــویه ده، او ستا نه بغیر بل څــوک د عبادت لایق نـشـــته که امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې مونــځ کــوي، نو بس دغه ثنـــا دې ووايېٔ بيا دې غـــلى شـــي.

تعــوذ:

کنې دا دې ووايي:

اَعـُـوذُ بـِـاللّٰهِ مِـن الشـيـُطـَنِ الـَرجِـيـُم.

ژباړه:

زه د شيــطان رټــلى شوي نـه د الله پناه غــواړم

تسميه:

بسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

ژباړه:

پــيل کـــوم په نامه د الله چې ډير مهربانه او رحــم کونکىٔ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة فاتحه:

الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

الرَّحْمـنِ الرَّحِيمِ *

مَـلِكِ يَوْمِ الدِّينِ *

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *

اهدِنَـــا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ *

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ *

ژباړه:

ټــول تعريفـونـه الله لره دي، چې د ټــولو مخلوقـاتـو پالونـکی دئ. ډيــر مهــربانـه رحم کونـکی دئ د جزاد ورځې مالـک دئ مــوږ خـــاص ستا عــبادت کــوو او خاص ستا نـه مدد غواړو موږ پـه سمه لار روان کړې د هغـو خلقــو پـه لار چې تا پــرې خپل انعام پــيــرزو کــړئ دئ، نـه پـه لار د هغه کســانو چې ستا غضب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهلي دي او نهٔ په لار د هغو خلکو چې ګمراهان دي.
د سورة فاتحه د لوستو نه پس دې امام او مقتدی ورو شان آمین ووايي.

سورة اخلاص:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ* وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

ژباړه:

ای پیغمبره دې خلقو ته ووايه چې الله يودئ الله بی نياز دئ نهٔ د هغهٔ نه څوک پيدا دي او نهٔ هغه د چا پيدا دئ او نهٔ ورسره څوک برابر شته.

بيا دې الله اکبر ووايي، او رکوع ته دې لاړشي.

رکوع کښې دې دواړو لاسونو سره کونډې ونيسي ګوتې دې نيغې وي ملا او سر دې يو سيدهه کښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رکوع تسبیح:

او دا تسبیح دې درې ځله ووایي:

سُبْحَانَ رَبِيَّ الْعَظِيْم *

ژباړه:

زما لوی پرورد ګار پاک دئ.

تسمیع:

بیادې امام صاحب "تیمـیـع" :

سَمِـعَ اللّٰهُ لِـمَـن حَـمِـدَه*

اوری خـدای چې څـوک یې ثـنـا کوی.

ووایي او د رکـوع نه دې پـورته شي، نیـغ دی ودریـږي، او مقـتدي دې دا ووایي:

تحمید:

ر بَنَالَك الـحَـمـدَ

(ای زمونږ ربه ټول تعـریف تالـره دئ).

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځان له مـونـځ کوی، نو تسمیع او تـحمید دواړه دی ووایـي بـیا دی الله اکـبر ووایـي او سجـدی ته دې داسـې لاړشـي، چې اول دې دواړه کـونـډی په زمـکه کیږدی بیـا دواړه لاسونه بیا پوزه بیـا تنـدی سجـده کښی دی دواړه لاسـونه د غـوږونـو برابري کښی ساتی، او ګوتی دی نیغی مخ په قبله وي.

د سجدی تسبیح:

بیا دی درې ځله دا تسبیـح ووایي:

سُبْحَانَ رَبِيَّ الاَعلی *

ځـما عالیشـانه پرودرد ګار پاك دئ

بـیـا چې الله اکـبر ووایـي، نو د سجـدی نه دی اول مخ، بیا پوزه بیا لاس او چت کړی، کینه پښه دی وغزوی، ښی پښه دی ود روي، کښېني، ناسته کښی دی لاسونه په ورنو نو کیږدې، په ښهٔ شان د ناستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وروسته دې بيا تکبير وکړي، بيا دې الله اکبر ووايي او دويم رکعت له پاره دې ودريږي دويم رکعت کښې ثنا او تعوذ نه شی ويلی بسم الله الر حمن الر حيم دې ووايي او د ړومبي رکعت په شان دې دا رکعت هم وکړي د دويم رکعت سجدې چې و کړي، نو کښېني، او دا "تشهد" دی .

ووايي:

تشهد:

اَلتَّحَيَّاتُلِلهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُه،

اَلسَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِيْنَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَ اللهُ وَأَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُه وَرَسُوْلُه*

ژباړه:

ټول قولی، بدنی او مالی عبادتونه الله لره دي ای نبی(ص) په تا دې د الله سلام، رحمت او برکت وي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مـوږ او د الله صالحانو بندګــانو دی سلامتي وي.
زه ګــواهي کوم چې د الله نه بغـير بل څوک د عبادت
لايق نشته او زه ګواهی کوم چې محمدﷺ
د الله بنده او رسول دی.

ژباړه:

د تـشهد ويـيلو په وخت چې: اَن لاَالَـهَ ته ورسي، نــو
د ښي لاس د وړه ګــوتې او د مينــځنې ګــوتې نه دې
کــړی جــوړه کړي موټــیٔ دې بند کــړي او د کــنځــه
(مسواکهٔ) ګوته دې او چته کړي، او په : الا الله: دې
راښکته کــړي، موټی دی د آخــره پورې بند وي.
که مونځ د درې يا څــلورو رکــعاتو وي، نــو:

عَـبـدَهُ وَرَسـُولـُـــهُ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــورۍ چــې ووايــي، بيا دې الله اكـــبر ووايــي او ودربېــږي، او پاتې مونځ دې پــوره كــړي. او كــه مــونځ د دوه ركعتو وي نو تـشهد لوستلــو نـه پس دا درود شريف دې ولولي:

درود شريف:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلى إبْرَاهِيْمَ وَعَلى آل إبْرَاهِيمَ، إنَّكَحمِيْدُ مَجِيْدُ*

ژباړه:

ياالله په محمد (ص) او د هغه په ال رحمت نـازل كړى څنګه چې دې په ابــراهيم او د تعريف او د بـــزرګى لايق يې.

اَللّٰهُمَ بَارِكْ عَلى مُحَمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلى إبرَاهِيمَ وَعَلى آلِ إبرَاهِيمَ، إنَكَ حمِيْدُ مَّجِيْدُ*

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

یا الله (ج) په محـمد(ص) او د هغه په ال برکـت نـازل کړيِ، څنـګه چې دي په ابراهـیم(علیه السلام) او د هغه په ال برکت نازل کړی وو، ببشکه ته د تعریف او بزرګی لایق یې.

درود شریف نه پس دعا:

اَللّهُمَّ رَبَّنَا اتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَّ فِی الاخِرَةِ حَسَنَةً وَّ قِنَا عَذَابَ النَّار*

ژباړه:

یاالله (ج) څمونږ دنیا کښی هم نیکی نصیب کړی او آخـرت کښـی هم نیـکی او دوزخ د اور نـه امان راکـړيِ بلـه دعـا داده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا:

اللهم إني ظلمت نفسي ظلما كثير

اولا يغفر الذنوب إلا أنت فاغفر لي مغفرة من عندك وارحمني انك انت الغفور الرحيم

ژباړه:

یاالله بیشکه ما په خپل ځان ډیر ظلم کړی دی او زما ګناه بغیر تا نه څوک نشی بخښلی، نو د خپلی خاصي بخښنې پیرزوینه را باندې وکړې او په ما رحم وکړې، بیشکه تهٔ بخښونکئ او مهربانه یې.

تسلیم:

اَلسَلاَمَ عَلَیکُم ورحمَتُ اللهِ

ژباړه:

په تاسو دې د الله سلامتي او رحمت وي.

دعايی قنوت:

دا دعا د وتـر په دريـم رکعـت کښې د قـرأت نه پس، غوړونـو ته لاس او چت کــړئ، تکبيــر ووايي او د رکوع نه محکښې لوستی شي:

دعا:

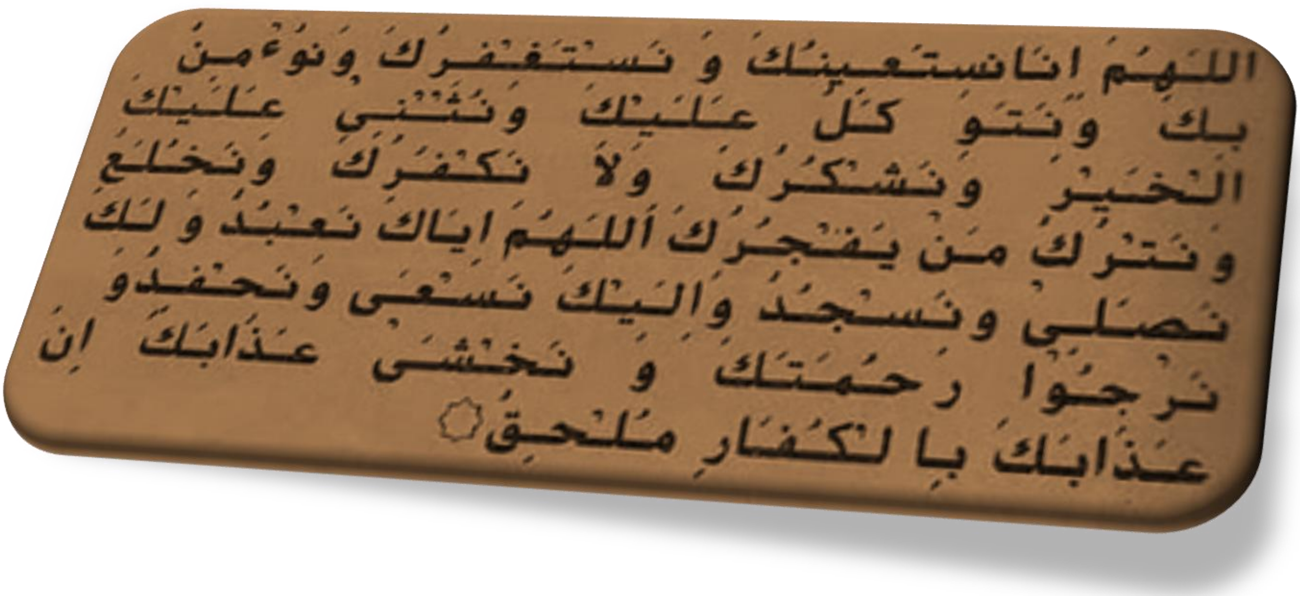

ژباړه:

ياالله موږ تا نه مـدد غـواړو بخـښنه غـواړو، په تا ايمان راوړو په تا توکل لرو ستا خــوبي بيانــوو ستا

شکر و باسو ستا نافـرماني نهٔ کوو، جلا کیـږو د هغه

چاته چې ستا نافـرماني کوي، یا الله مونږ ستا عبـادت

کوو، تا له لمونځ او سجده کوو تا ته در زغلو، خدمت

کوو، ستا د رحمت امیـدوار یو ستا د عذاب نه یریـږو

بیشکه ستا عذاب کفارو ته رسیدونـکیٔ دئ.

ایات کرسی:

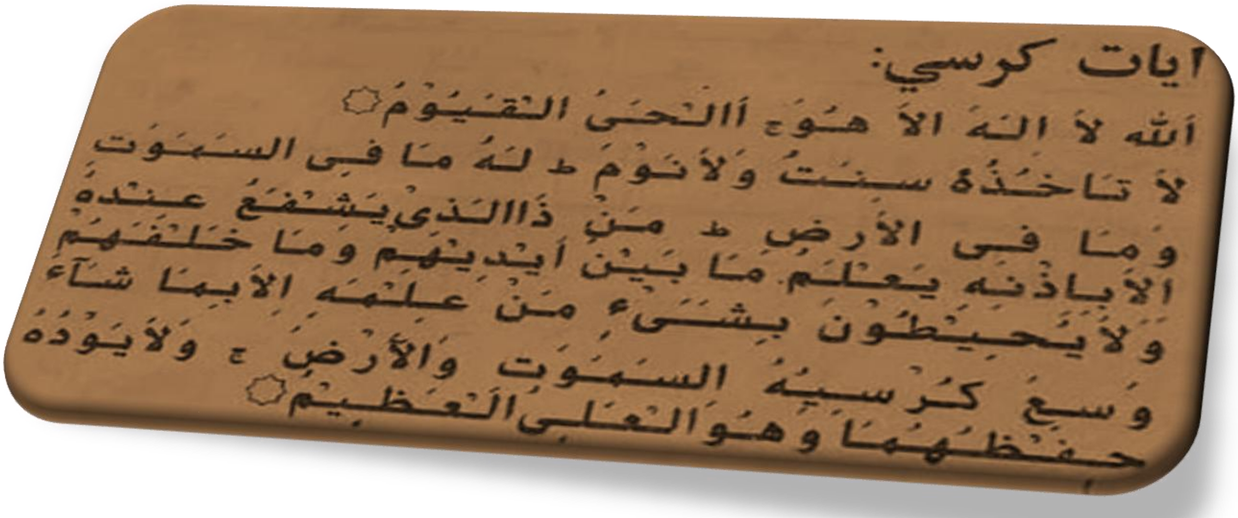
ايات كرسي:

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ

لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

وَمَا فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗ

اِلَّا بِاِذْنِهٖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖ اِلَّا بِمَا شَآءَ

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُوْدُهٗ

حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ

ژباړه:

د الله تعالی نه بغـیر بل څوک د عبادت لایـق نـشـتـهٔ

ژوندی دئ سنبالونـکی دئ نه ور لـه پر کالی او نـه ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خــوب راځی، زمکه او آسمانــونــو کښې چې څــه دي هغه ټــول د هغهٔ دي. د اجــازت نه بغــير ورتـــه سفارش نشی کولی ټول حاضر او غاٸــب حالات ورته معــلوم دي او موجودات د هغه د معــلوماتو نه هيــڅ څــيز خپل علــمي احــاطه کښې نشــي راوستــی خــو څومره چې هغه غــواړي د هغه کــرسیٔ ټول آسمانونه او زمکه را ګير کړې ده.

ددې دواړو حفاظــت هــيڅ ګــران نه دی، هغه د لــوی لــويي خاونــد دی.

د مونځ نه پس تسبيحات:

که جماعت سره مونــځ او کړی يا ځان له چې فــارغ شی، نو ايت کرسی او لاندينی تسبيحات دی.

ولولي، چې د دين دنيا ګټې په کښې پرتې دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سَبحَان الله (۳۳ ځله)

اَلحَمدلله (۳۳ ځله)

الله اکبر (۳۳ ځله)

کلمهٔ توحید (یو ځل)

د سحر او مازیګر مانځه نه پس سنت نشته، په دې وجه د سلام نه پس دی اول تسبیحات او بیا دعا او غواړی.

چې څه دی هغه ټول د هغه دی، د هغهٔ د اجازت نه بغیر ورته سفارش نشی کولی.

تراویح لمونځ:

دا لمونځ د روژې مبارکې میاشتې له پاره ده چې د ماخستن لمونځ له فرض او سنت څخه وروسته او د وتر نه د مخه شل رکعاته تراویح لمونځ په لسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام سره ادا کیږي. په روژه کښې وتر د جماعت سره تر سره کیږي، که چیرې تراویج په جماعت سره ادا شي.

که څوک د تراویح لمونځ د ادا کولو له پاره جومات ته ځي او تراویح لمونځ پیل شوئ وي، باید لومړی فرض او سنت لمونځ وکړي او بیا به په تراویح کښې برخه اخلي. هغه تراویح لمونځ چې ور څخه تېر شوئ وي هغه به په ارآمه وقفه کښې په څلورو رکعات نیت کولو سره پوره کړي. که نه نو د وتر جماعت به یې سم نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعی لمونځ

د جمعي لمونځ لــکه د ورځنۍ پنځه وختـه لمـونځ په شان فرض دئ. کليـوالو باندې فرض نـه ده او هـلـتـه دي د ماسپښين لمونځ وکړئ شي.
د جمعې لمونځ څوارلس رکعاته دئ:
څــلور سنت د خطبې نـه مخـکې، دوه فـرض د خـطبې نـه وروسته، بـيا څلور سنت، دوه سنت، بيا دوه نـفل.

د اخترونو لمونځ

د اخـتــر لـمونځ واجـب او دوه رکـعـاته دي. د لـــوی اخـتـــر او کـمکي اختـر لمونځ په کلــيـوالـو واجب نه دئ. ښـارونـو او لويو آباد يو کښې واجـب دئ. اختــر په ورځ ځان مينځل، غـاښـونـه برس کول يا مسواک کول، پاکــې يا نوې جامــې اغوستل او عـطـر وهـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دئ. کـمکی اختـــر لمـونځ د شـــرعي عـــذر په درلودلـــو سره تر دوهـم ورځ او لوی اختر لمـونځ تر دريـمې ورځې پــورې جايـــز ده.

د اختر د لمونځ نيت:

نيت کوم چې وکـړم دوه رکـعاته د کـمکي اختـــر يا د لوی اختر لمـونځ، سره د شپــږو تکبيـرونو دې حاضر امــام پسې الله اکبر ووايــي او لاســونه دې وتــړي او (سَبـحَانَـكَ اللـَهـُمَ) دې تــر پای پورې ووايي او بــيا دې غـلي ودريـږي. اوس امام درې ځلې تکبيـر وايي او لمـونځ کوونکي به هر ځلې لاسونه تر غـوږونو پورې رسوي او پريـږدي او د دريم تکبير په وايـلـــو سره لمونځ کوونکي بيا لاسونه وتړي.

دويــــم رکـعت په پــــای کښې بــيـا امــام درې ځـــلې تکبيـرونه وايي او لاســونه تـــر غـــوږ وپـــورې ورسـول شـي او ځلورم تکبير سره بهٔ رکوع ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سلام وکــرځــول شی نو امام بیــا د اختر خــطبه لــولي. خطـبې او دعا نه وروسته لمونځ کــوونکي به خپلو منځو کښې ستړې مشي او اختر مبارکي وکړي.

د جنازې لمونځ

پر مــړه مسلمان بانــدې وروسته تر غــسل ورکــولو د جنازې لمــونــځ اداء کيـــږي.

د جنازې لمــونــځ بې له رکــوع او سجدې څخه پـــه جماعـــت سره اداء کيـــږي.

د جنازې لمونځه د اداء کولو اوډنه

(ترتیب):

وروسته تردې چې مــړه مسلمان ته يې غسل او کــفن ور کــړ، جنازه يې د امــام د مــخ ته ږدي. مسلمانان په اوداســه سره لکه د جماعــت د لــمــانــځه له پـــاره دريـــږي او د جنازې د لمانځه نيت کـــوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې د لمانځه نيت:

نيت مې کړی څلور تکبيره د جنازې لمونځ کوم ثنا د خدای وايم، درود په محمد رسول الله وايم، دعا کوم د پاره ددې مړي، خاص خدايه تاته ودرېږم مخ مې د کعبې شريفې په لوري.

تر نيت وروسته امام په جګ غږ الله اکبر وايي او لاسونه د غوږو تر پوڅکيو (نرميو) پورې پورته کوي. لمونځ کوونکي (مقتديان) هم لاسونه د غوږو تر پوڅکيو پورې پورته کوي او په پټه تکبير وايي، امام او لمونځ کوونکي ثنا (سُبحانَكَ اللّهمُ) تر پای پورې غلي لولي.

امام په جګ غږ او لمونځ کوونکي غلي دوهم تکبير وايي او لاسونه، نه پورته کوي. وروسته له دوهم تکبير ويلو څخه امام او لمونځ کوونکي غلي درود شريف لولي او د دوهم تکبير په شان دريم تکبير

اداء کـوي. تر دريم تکبـير وروسته امام او لمونـځ کوونکي د جنازې د لمانځه دغه دعا غلې لولـي.

د بالغ نر او ښځې د مړي د جنازې دعا:

ژباړه:

خدايه زموږ ژوندي او مړي. حاضر او غايب. نـارينه او ښځې وبخښې، خـدايه که دی له موږ څخه څـوک پيـدا کـاوه د اسـلام په ديـن يې پـيدا کـړه او کـه دی له موږ څخه څوک مړ کاوه په ايمان يې مړ کړې.

وروسته د جنـازې د لمـانځـه دعـا ويـلو څخه امـام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړه باندې څلورم تکبير وايي او سلام ګرځـوي او مونځ پای ته رسيږی.

که مړی هلک وي او ځواني ته نه وي رسيدلی يعنی کوچـني وي دا دعـا ويــل کــيږي:

ژباړه:

خـــدايـه: دغه هلک مـوږ ته اجـر، ثواب او ذخـيره وګرځـوې او موږ ته يې شفا عتګر او شفاعت قبول شوی وګـر ځوې.

که مـــړی نــجلی وي او ځوانی ته نه وي رسيـدلې دا ډول دعا پرې وايي:

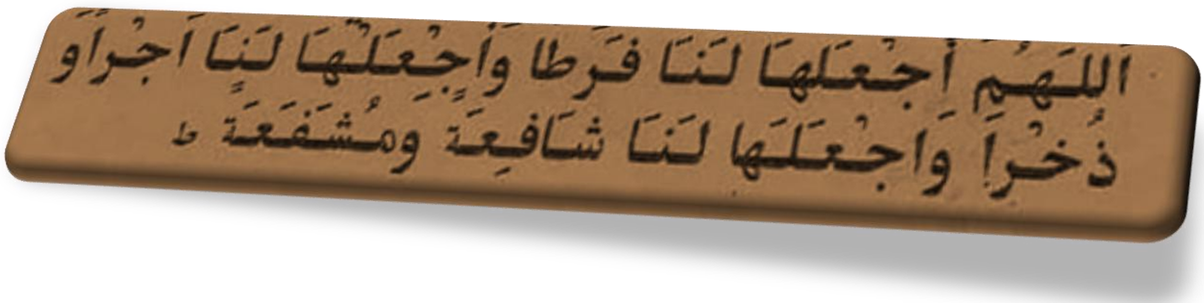

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

خـدایـه: دغه نجلی مونږ ته اجــر، ثــواب او ذخـیره وګـرځـوې او مـونـږ ته یې شـــفا عتـګـر او شفـاعـت قبول شوې وګرځوې.

یوښتنې:

١ ـ فرض څو ډوله دي؟

٢ ـ د جنازې لمونځ څه شی دی؟

٣ ـ د کــوچنی هلک په جــنازه کښې کــومه دعــا لوستل کیږي؟

۴ ـ د کــوچني نجــلـی په جــنازه کښې کومه دعــا لوستل کیږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة الكوثر

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ * فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ * إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الأَبْتَرُ *

سورة الكافرون

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * وَلاَ أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ *

سورة النصر

إِذَا جَاء نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا *

سورة المسد

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

* سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ *
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ *

سورة الإخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ
يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

سورة الفلق

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن
شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ *

سورة الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله

ديني لارښود

لومړی توک

ژباړه، ليکنه او اوډنه

ديپلوم انجنير عبدالله هاشم خيل

2011

د پښتو کمپيوټری ليک او ديزاين:

ښاغلی حميدالله هاشم خيل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د ليکونکي د اجازت منع دی.

hnv-online@web.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wrazpanna

دینی لاربنود

ومن الله التوفیق
که غوټۍ پسېږي وهې په لاس به درشي
چا ویل دا چې په دریاب کې ګوهر نشته

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library